

Súd: Najvyšší správny súd SR
Spisová značka: 7Sžsk/88/2020
Identifikačné číslo spisu: 5019200467
Dátum vydania rozhodnutia: 27. apríla 2022
Meno a priezvisko: JUDr. Jana Martinčeková
Funkcia:
ECLI: ECLI:SK:NSSSR:2022:5019200467.1

ROZSUDOK

Najvyšší správny súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Martinčekovej a členov senátu JUDr. Zdenky Reisenauerovej a Mgr. Michala Novotného, v právnej veci žalobcu: Kysucká nemocnica s poliklinikou Čadca, so sídlom Palárikova č. 2311 Čadca, IČO 17 335 469, právne zastúpený Mgr. Michalom Mozolíkom, advokátom so sídlom Palárikova č. 1449, Čadca, proti žalovanému: Úrad pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou, so sídlom Žellova č. 2 Bratislava, v konaní o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia predsedu žalovaného č.k. ZS 504/00016/2018/R, číslo spisu: 42743/689/2019/504 zo dňa 14.6.2019, o kasačnej sťažnosti žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Žiline č.k. 31S/60/2019-76 zo dňa 6.5.2020 v spojení s opravným uznesením Krajského súdu v Žiline č.k. 31S/60/2019-93 zo dňa 3.6.2020, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší správny súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Žiline č.k. 31S/60/2019-76 zo dňa 6.5.2020 v spojení s opravným uznesením Krajského súdu v Žiline č.k. 31S/60/2019-93 zo dňa 3.6.2020 z r u š u j e a v e c m u v r a c i a n a d'alsie konanie.

O d ô v o d n e n i e

1. Krajský súd v Žiline rozsudkom 31S/60/2019-76 zo dňa 6.5.2020 v spojení s opravným uznesením Krajského súdu v Žiline č.k. 31S/60/2019-93 zo dňa 3.6.2020 zrušil rozhodnutie predsedu žalovaného č.k. ZS 504/00016/2018/R, číslo spisu: 42743/689/2019/504 zo dňa 14.6.2019 (ďalej len „preskúmané rozhodnutie“) a rozhodnutie Úradu pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou, pobočka Martin číslo konania: ZS 504/00016/2018, číslo spisu: 18460/2018/504, číslo záznamu: 100632/2018 zo dňa 28.12.2018 (ďalej len „prvostupňové rozhodnutie“) a vec vrátil správne mu orgánu I. stupňa.

2. Úrad pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou, pobočka Martin (ďalej len „prvostupňový správny orgán“) prvostupňovým rozhodnutím rozhodol o uložení pokuty žalobcovi - Kysuckej nemocnici s poliklinikou (ďalej KNsP) Čadca ako poskytovateľovi zdravotnej starostlivosti, vo výške 1500 eur za správny delikt, konkrétne za porušenie ustanovenia § 4 ods. 3 zákona č. 576/2004 Z. z. o zdravotnej starostlivosti, v službách súvisiacich s poskytovaním zdravotnej starostlivosti a o zmene a doplnení

niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej ako „zákon č. 576/2004 Z.z.“, resp. „zákon o zdravotnej starostlivosti“). Spáchanie správneho deliktu bolo zistené dňa 21.09.2018 skončeným výkonom dohľadu nad správnym poskytnutím zdravotnej starostlivosti pacientovi G. L., nar. XXXX, naposledy bytom C. F. C. č. XXX (ďalej tiež ako „pacient“). Žalobca naplnil skutkovú podstatu správneho deliktu tým, že porušil ustanovenie § 4 ods. 3 zákona č. 576/2004 Z. z., t. j. pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti pacientovi v dohliadanom období od 04.10.2017 do 19.10.2017 mu zdravotnú starostlivosť neposkytol správne.

3. Podľa odôvodnenia rozhodnutia správneho orgánu prvého stupňa tento začal z vlastného podnetu správne konanie o uloženie pokuty, pričom skupina vykonávajúca dohľad u žalobcu nad správnym poskytnutím zdravotnej starostlivosti na základe podnetu manželky pacienta, tento dohľad u žalobcu vykonala v dňoch od 04.10.2017 do 19.10.2017. Postupovala pritom podľa § 43 a nasl. zákona č. 581/2004 Z. z. o zdravotných poisťovniach, dohľade nad zdravotnou starostlivosťou a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej ako zákon č. 581/2004 Z. z., resp. „zákon o zdravotných poisťovniach“). Žalobca predložil písomné stanovisko a zdravotnú dokumentáciu pacienta, v rámci výkonu dohľadu boli prizvané osoby v súlade s § 43 zákona č. 581/2004 Z. z., a to konkrétne odborní konzultanti správneho orgánu: prof. P. F. O., F. pre medicínsky odbor neurológia; P. P. E., F. medicínsky odbor anesteziológia a intenzívna medicína; T... P. W., F. pre medicínsky odbor vnútorné lekárstvo. Podľa ich odborných stanovísk v oblastiach neurológia, anesteziológia a intenzívna medicína a vnútorné lekárstvo prvostupňový správny orgán zistil, že žalobca nepostupoval v súlade s ustanovením § 4 ods. 3 zákona č. 576/2004 Z. z.. Vykonaným dohľadom na mieste bol správnym orgánom prvého stupňa zistený skutkový stav, ktorý je podrobne opísaný na strane 3 až 6 odôvodnenia jeho rozhodnutia. Prvostupňový správny orgán konštatoval okrem iného aj nasledovné závery: „Tiež pri vyšetreniach dňa 04.10.2017 v internej ambulancii ÚPS KNsP Čadca, kde bol pacient vyšetrený s pretrvávajúcimi bolesťami hlavy, vertigom (miernejšie) a poruchami srdcového rytmu, SVES, artériovou hypertenziou štádium II., nebolo uvažované diferencially diagnosticky, pacient nebol konzultovaný neurológom. Pretrvávajúce príznaky boli dostatočným varovným signálom a predpokladom nasledovného vývoja, preto mal byť pacient observovaný, resp. hospitalizovaný, nie poslaný domov s poučením. Stav vedomia sa u pacienta zhoršoval, dňa 05.10.2017 okolo 05:00 sa u neho objavili už známky poruchy vedomia, čo bolo druhým kritickým momentom ochorenia, ktorý predznačoval vážnosť ohrozenia životných funkcií pacienta. Observáciou pacienta mohli byť skôr už od 16:00 hod dňa 04.10.2017 využité možnosti kontinuálneho monitorovania, neurologickej diagnostiky, a tým aj liečby. Bolo síce správne hospitalizovať pacienta dňa 05.10.2017 na JIS neurologického oddelenia a podanie trombolytickej liečby, ale to bolo od vzniku prvých známk po inzulte mozgu až po 24 hodinách. Je známe (empiricky aj zo všetkých dostupných zdrojov v literatúre), že je treba konať a nepodceňovať vznik náhlej mozgovej príhody. Pacient bol v kóme, v ťažkej metabolickej acidóze a postupne dochádzalo u neho k multiorgánovému zlyhávaniu, bol to kritický stav s ohrozením vitálnych funkcií. Prognóza pacienta sa stala nepriaznivou vzhľadom ku globálnej ischémii a areflexnej kóme. Postupy lekárov na príjmovej neurologickej ambulancii, neurologickom oddelení a následne aj na OAIM boli rýchle a adekvátne, avšak ireverzibilnému stavu ako dokazuje aj kontrolné CT vyšetrenie zo dňa 06.10.2017, s rozvojom hypodenzných zmien subakútnej ischémie infratentoriálne v oblasti cerebella, nemohli zabrániť.“

4. Žalobca po doručení protokolu o vykonanom dohľade na mieste zo dňa 20.8.2018 v stanovenej lehote námietky k zisteniam uvedeným v protokole nepredložil a výkon dohľadu bol v súlade s § 47 ods. 4 zákona č. 581/2004 Z. z. ukončený márnym uplynutím lehoty dňa 21.09.2018. Žalobca ako účastník konania dňa 23.11.2018 doručil správne orgánu vyjadrenie, obsah ktorého je zachytený v podstatných častiach na strane 8, až 10 odôvodnenia rozhodnutia správneho orgánu prvého stupňa. Žalobca v tomto vyjadrení spochybňoval odborné stanoviská prizvaných osôb a predložil odborné stanovisko P. H. W., primára neurologického oddelenia KNsP C. zo dňa 19.11.2018 a odborné stanovisko P. X. Q., internistu MED-CENTRUM, s.r.o. zo dňa 16.11.2018, z ktorých vyplýva, že zdravotná starostlivosť bola poskytnutá lege artis. Na tieto stanoviská žiadal žalobca prihliadať, ako na podklady pre rozhodnutie v správnom konaní. Rovnako tu žalobca žiadal o predĺženie lehoty na vyjadrenie sa k správne konaniu, čomu správny orgán prvého stupňa vyhovel a doručil mu

oznámenie o predĺžení lehoty (doručené dňa 27.11.2018). Na predmetné oznámenie účastník konania nereagoval, ani sa k veci ani podkladom pre rozhodnutie už nijakým spôsobom nevyjadril.

5. Vo vzťahu k uvedenému prvostupňový správny orgán v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že pokiaľ žalobca spochybnil odborné stanoviská prizvaných osôb, mal možnosť sa k predmetným stanoviskám vyjadriť postupom v zmysle zákona č. 382/2004 Z. z. - zadovážiť znalecký posudok, predložením ktorého by mohol relevantným spôsobom poprieť závery správneho orgánu. Takýto znalecký posudok účastník konania nepredložil a ani nevyužil právo brániť sa proti samotnému výkonu dohľadu podaním námietok v súlade so zákonom č. 581/2004 Z. z. Odborné stanoviská P.. W. a P.. Q. vyhodnotil prvostupňový správny orgán tak, že sa stále jedná o vyjadrenie účastníka a nie o vyjadrenie nezávislých odborníkov - znalcov. Chýba im tak atribút nevyhnutný k priznaniu relevancie nezávislých odborných posudkov a z tohto dôvodu správny orgán na predmetné stanoviská prihliadol ako na vyjadrenie účastníka. K výške pokuty dospel správny orgán prvého stupňa v rámci správnej úvahy s prihliadnutím na skutočnosti spočívajúce v závažnosti zistených nedostatkov a ich následkov. Na základe toho určil pokutu v dolnej časti sadzby.

6. Proti rozhodnutiu správneho orgánu prvého stupňa podal žalobca v zákonom stanovenej lehote rozklad zo dňa 18.01.2019. Predseda Úradu pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou (ďalej „predseda úradu“ alebo „predseda žalovaného“), ako subjekt príslušný na rozhodovanie o rozklade, tento rozklad zamietol a prvostupňové rozhodnutie potvrdil.

7. Žalovaný v odôvodnení preskúmaného rozhodnutia uviedol, že stanovisko prizvaného odborného konzultanta úradu prof. P.. F. O., F., ktoré je v prospech žalobcu, je odborným stanoviskom v medicínskom odbore neurológia, správny orgán hodnotil jeho odborné stanovisko z hľadiska medicínskej špecializácie, ktorým je neurológia. Žalobcovi bola uložená pokuta za porušenie povinnosti v súvislosti s poskytnutou zdravotnou starostlivosťou v internej ambulancii. Pokiaľ ide o odborné posudky z medicínskeho odboru neurológie a vnútorného lekárstva, tieto nemožno posudzovať vo vzájomných súvislostiach, pretože hodnotia každý inú medicínsku špecializačnú oblasť. Závery odborného stanoviska odborného konzultanta z medicínskeho odboru neurológia z neurologického hľadiska prvostupňový správny orgán plne akceptoval. Pokiaľ ide o žalobcom predložené odborné stanoviská vo vzťahu ku stanovisku P.. H. W., žalovaný uviedol, že tento pôsobí ako primár neurologického oddelenia účastníka konania, a preto prvostupňový správny orgán jeho stanovisko posudzoval ako vyjadrenie samotného účastníka a plne ho akceptoval. Pokiaľ ide o osobu P.. X. Q., ktorý je autorom druhého odborného stanoviska predloženého žalobcom, tento nie je zamestnancom účastníka konania, ale vzhľadom na komisionársku zmluvu uzatvorenú medzi účastníkom konania ako komitentom v zastúpení G.. P. Q., MBA a MED-CENTROM, s.r.o. so sídlom v Martin ako komisionárom v zastúpení P.. X. Q., je nulita väzieb vylúčená. V súlade s odborným stanoviskom odborného konzultanta zo špecializačného medicínskeho odboru vnútorné lekárstvo T.. P.. P. W., F.. predseda úradu uviedol, že zo strany účastníka konania došlo k pochybeniu pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti na internej ambulancii účastníka konania, pretože nebolo uvažované diferencielne diagnosticky, pacient nebol konzultovaný neurológom a diagnóza bola stanovená neskoro. Predseda úradu skonštatoval, že prvostupňový správny orgán pri ukladaní sankcie vychádzal zo zistení, ku ktorým dospel zákonným procesom pri výkone dohľadu v zmysle ustanovenia § 43 a nasledujúce zákona č. 581/2004 Z. z. z podkladov k rozhodnutiu obstaraných vykonaným dohľadom. Počas výkonu dohľadu si prvostupňový orgán obstaral kompletnú zdravotnú dokumentáciu pacienta, vychádzal z odborných stanovisk prizvaných odborných konzultantov zo špecializovanej medicínskej oblasti neurológia, anesteziológia a intenzívna medicína a vnútorné lekárstvo, ako aj zo stanoviska skupiny vykonávajúcej dohľad a dal možnosť účastníkovi konania viackrát sa k veci vyjadriť. Odôvodnenie rozhodnutia obsahuje správnu úvahu vo vzťahu k záveru o sankcii vo výške 1 500 eur, ktorá zodpovedá porušeniu právnej povinnosti vyplývajúcej účastníkovi konania z ustanovenia § 4 ods. 3 zákona č. 576/2004 Z. z.. Poukázal na úpravu podľa § 34 ods. 4, ods. 5 Správneho poriadku a zdôraznil zásadu voľného hodnotenia dôkazov.

8. Krajský súd preskúmal napadnuté rozhodnutie a rozhodnutie správneho orgánu prvého stupňa, ako aj ich vydaniu predchádzajúci procesný postup správnych orgánov a dospel k záveru, že správna žaloba je dôvodná.

9. Správny súd v prejednávanej veci konštatoval, že prvostupňový správny orgán, ani predseda žalovaného nepostupovali pri prejednaní a rozhodnutí predmetnej veci v súlade s úpravou § 3 ods. 5 veta prvá, § 32 ods. 1 Správneho poriadku, čo zakladá dôvod pre rozhodnutie o správnej žalobe na základe úpravy § 191 ods. 1 písm. e), g) zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok (ďalej SSP). Zistenie skutkového stavu orgánmi verejnej správy nebolo dostačujúce pre riadne posúdenie veci a na základe úpravy podľa § 195 písm. c) SSP z dôvodu porušenia zásady trestného konania podľa Trestného poriadku (konkrétne porušenia práva na spravodlivý proces).

10. Správny súd zistil porušenia v procesnom postupe správneho orgánu prvého stupňa pri realizácii ním vykonávaného dokazovania. Správny súd vyhodnotil ako nezákonný postup správneho orgánu prvého stupňa, keď tento vôbec nevykonal dôkaz listinnými dôkazmi predloženými žalobcom - konkrétne stanoviskom P.. W. a stanoviskom P.. Q., a nepodrobil takto vykonané dôkazy vecnému hodnoteniu ich obsahu v rámci naplnenia zásady voľného hodnotenia dôkazov podľa § 34 ods. 5 Správneho poriadku. Až v rámci takéhoto naplnenia zásady voľného hodnotenia dôkazov by správny orgán prvého stupňa vytvoril priestor pre zohľadnenie skutočností, ktorými odôvodňoval záver o absencii atribútov nezávislosti a nestrannosti týchto dôkazov predložených žalobcom. Uvedené sa premietlo i do záverov rozhodnutia predsedu žalovaného, pretože tento sa s postupom správneho orgánu prvého stupňa stotožnil napriek tomu, že samotné nevykonanie uvedených dôkazov a nevykonanie ich vecného vyhodnotenia z dôvodu absencie atribútu ich nestrannosti a nezávislosti bolo zo strany žalobcu v odvolaní v rámci správneho konania namietané. Správny súd vyjadril právny názor, že „správny orgán prvého stupňa mal stanoviská P.. W. a P. Q. vyhodnotiť z hľadiska ich vecného obsahu a až pri tomto hodnotení skonštatovať, či skutočnosti a okolnosti, pre ktoré tieto dôkazy vecne vyhodnotenú neboli vôbec a ak áno, v akej miere znižujú hodnovernosť týchto dôkazov.“ Len takýto spôsob vysporiadania sa s týmito dôkazmi považoval správny súd za náležité naplnenie zásady voľného hodnotenia dôkazov podľa § 34 ods. 5 Správneho poriadku za súčasného nepopretia a teda rešpektovania oprávnenia správneho orgánu podľa § 34 ods. 4 Správneho poriadku. Uvedený nesprávny postup správneho orgánu prvého stupňa a predsedu žalovaného zakladá podľa názoru správneho súdu dôvod pre zrušenie rozhodnutia správneho orgánu prvého stupňa i predsedu žalovaného na základe aplikácie úpravy § 195 písm. a), c) SSP.

11. Správny súd podotkol, že záver konštatovaný druhostupňovým správnym orgánom o akceptovaní stanoviska P.. W. - neurológa správnym orgánom prvého stupňa ako vyjadrenia účastníka z odôvodnenia rozhodnutia správneho orgánu prvého stupňa nevyplýva. Vo vzťahu ku konštatovaniu prvostupňového správneho orgánu, že prihliadal na stanovisko P.. W. a P.. Q. ako na vyjadrenie účastníka konania, správny súd vyhodnotil, že v správnom súdnom konaní nebol preukázaný vecný základ (vo vzťahu k označeným osobám nebolo preukázané, že by títo mali status účastníkov správneho konania).

12. Správny súd konštatoval, že ani z rozhodnutia správneho orgánu prvého stupňa, ani z rozhodnutia predsedu žalovaného nevyplýva, s akým záverom bolo vypracované stanovisko samotným úradom prizvaného konzultanta, a to P.. P. E., F.. pre medicínsky odbor anesteziológia a intenzívna medicína. Správny súd uviedol, že žiadne zo stanovísk úradom prizvaných konzultantov nebolo súčasťou pripojeného administratívneho spisu a nebolo predložené ani ako príloha správnej žaloby alebo pri včasnom plnení dôkaznej povinnosti následne pred správnym súdom. Pokiaľ ide o hodnotenie stanoviska konzultanta prizvaného prvostupňovým orgánom - prof. P.. F. O., F., ani vo vzťahu k tomuto dôkazu správne orgány nenaplnili dôsledne, a teda zákonne, zásadu voľného hodnotenia dôkazov.

13. Proti uvedenému rozsudku podal žalovaný (ďalej tiež ako „sťažovateľ“) kasačnú sťažnosť z dôvodov podľa § 440 ods. 1 písm. g) SSP a žiadal napadnutý rozsudok krajského súdu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

14. Sťažovateľ považuje za nesprávne vyjadrenie krajského súdu, týkajúcim sa stanoviska P.. W. a P.. Q. v tom, že prvostupňový správny orgán predmetné stanoviská vôbec nevykonal ani nevyhodnotil z hľadiska vecného obsahu. Má za to, že všetky dôkazy boli posúdené jednotlivo, aj v ich vzájomnej súvislosti a prvostupňový správny orgán sa v odôvodnení rozhodnutia vyčerpávajúco vysporiadal so všetkými námietkami žalobcu. Nie je pravdou, že uvedené stanoviská obsahovo nevyhodnotil. Sťažovateľ uviedol, že konzultant úradu ako prizvaná osoba na posúdenie odborných medicínskych otázok je nezávislý od úradu, nie je s ním v pracovnoprávnom pomere (§ 43 ods. 4 zákona č. 581/2004 Z. z.). Obdobný mandát a atribút nezávislosti ako majú konzultanti žalovaného, majú výlučne znalci pôsobiaci na účely zákona č. 382/2004 Z. z.. Sťažovateľ má za jednoznačne preukázané, že stanovisku P.. W. atribút nezávislosti jednoznačne chýba. Sťažovateľ i prvostupňový správny orgán ho akceptovali a posúdili ako vyjadrenie samotného účastníka konania. Obdobne stanovisko P.. Q. bolo posúdené ako dôkaz, ktorému chýba atribút nezávislosti. Medzi menovaným ako konateľom spoločnosti MED-CENTRUM, s.r.o. a žalobcom existuje odplatný právny vzťah založený komisionárskou zmluvou o vykonávaní ústavnej pohotovostnej služby v internej príjmovej ambulancii žalobcu. Sťažovateľ má za to, že vzhľadom na odplatný charakter zmluvy, vzhľadom na samotnú prácu (v internej príjmovej ambulancii, ktorá je prejednávaná v samotnom rozhodnutí o uložení sankcie) je nulita väzieb P.. Q. a žalobcu vylúčená. Sťažovateľ tiež poukázal na fakt, že žalobca v štádiu výkonu dohľadu nevyužil svoje právo brániť sa proti záverom výkonu dohľadu námietkami v súlade so zákonom č. 581/2004 Z.z.. Toto právo sa snažil realizovať až v správnom konaní. Správne konanie však nemôže nahrádzať výkon dohľadu na účely zákona č. 581/2004 Z. z., v rámci ktorého sa zakladá podklad pre sankcionovanie - zistenie, že účastník konania poskytol zdravotnú starostlivosť nesprávne.

15. Žalobca sa ku kasačnej sťažnosti vyjadril podaním zo dňa 19.08.2020, v ktorej okrem iného uviedol, že vo vzťahu k stanovisku P.. W. a P.. Q. je argument absencie atribútu nezávislosti úplne neopodstatnený a bezpredmetný. P.. Q. vykonáva pre žalobcu ústavné pohotovostné služby ako externý subjekt. Žalobca poukázal na to, že nemocnica potrebuje od externých subjektov služby, ktorých zabezpečenie je problematické, založené na ochote a vôli externého subjektu. Podľa žalobcu neexistuje žiadna relevantná okolnosť, ktorá by spochybňovala objektívnosť odborného stanoviska menovaného. Žalobca kasačnému súdu navrhol kasačnú sťažnosť zamietnuť a priznať mu nárok na úplnú náhradu trov konania.

16. Najvyšší správny súd Slovenskej republiky, ako kasačný súd (§438 ods. 2 SSP) po zistení, že kasačnú sťažnosť podala oprávnená osoba v zákonom stanovenej lehote a je prípustná, bez nariadenia pojednávania (§ 455 SSP), po oboznámení sa s administratívnym a súdnym spisom a vyhodnotením sťažnostných námietok zistil, že kasačná sťažnosť je dôvodná z nasledovných dôvodov.

17. Predmetom súdneho prieskumu je rozhodnutie žalovaného, ktorým žalobcovi ako poskytovateľovi zdravotnej starostlivosti podľa § 50 ods. 2 písm. a/ a § 64 ods. 2 písm. b/ zákona č. 581/2004 Z. z. uložil pokutu 1 500 eur za porušenie § 4 ods. 3 zákona č. 576/2004 Z.z. v znení neskorších predpisov, pričom spáchanie správneho deliktu bolo zistené 21.9.2018 skončeným výkonom dohľadu nad správnym poskytnutím zdravotnej starostlivosti pacientovi G. L. nar. XXXX. Účastník konania naplnil skutkovú podstatu správneho deliktu tým, že porušil § 4 ods. 3 cit. zákona, t. j. pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti pacientovi v dohliadanom období 4.10.2017-19.10.2017 mu zdravotnú starostlivosť poskytol nesprávne. Porušenie § 4 ods. 3 cit. zákona spočívalo v nasledovnom:

- Pri vyšetreniach pacienta na internej ambulancii účastníka konania, kde bol pacient vyšetrený s pretrvávajúcimi bolesťami hlavy, vertigom (miernym), poruchami srdcového rytmu, SVES, artériovou hypertenziou št. II nebolo uvažované diagnosticky - pacient nebol konzultovaný neurológom.
- Pretrvávajúce príznaky boli dostatočne varovným signálom a predpokladom nasledovného vývoja, z toho dôvodu mal byť pacient observovaný resp. hospitalizovaný, nie poslaný domov s poučením.
- Diagnóza bola stanovená neskoro, príčiny, prečo došlo k vzniku bezvedomia - kóme a následným progresívne sa vyvíjajúcim ischemickým poškodením mozgu až do kritického stavu s úmrtím, boli diagnosticky potvrdené (hoci vykonané v urgentnom režime cestou neurologickej príjmovej ambulancie) CT a CT AG vyšetrením zo dňa 5.10.2017 o 7:17 hod., ale časový faktor (viac ako 24

hodín od vzniku prvých známkov) bol dlhý, čím sa efektívnosť liečby (systémovou trombolýzou) už nemohla dosiahnuť.

18. Žalovaný v prvostupňovom rozhodnutí mal zistený skutkový stav z protokolu o vykonanom dohľade na mieste zo dňa 20.8.2018, z podkladov pre vypracovanie protokolu a to zdravotnej dokumentácie pacienta z dohliadaného obdobia, vyjadrenia účastníka konania k podnetu manželky, zo stanovísk odborných konzultantov z medicínskych špecializovaných odborov neurológia (prof. P.. F. O., F.), anesteziológia a intenzívna medicína (P.. P. E., F..) a vnútorné lekárstvo (T.. P. W., F..) a z vyjadrenia účastníka k správne konaniu doručeného 23.11.2018 spolu s prílohami. Týmto prílohami boli odborné stanoviská P.. H. W., primára neurologického oddelenia účastníka konania a P. X. Q., internistu MED-CENTRUM s.r.o. so sídlom v Martine. Čo sa týka posledných dvoch citovaných dôkazov, žalovaný uviedol, že sa jedná o vyjadrenia samotného účastníka konania a nie o vyjadrenia nezávislých odborníkov - znalcov. Chýba im atribút nevyhnutný k priznaniu relevancie nezávislých odborných posudkov.

19. Predseda žalovaného na základe rozkladu žalobcu voči prvostupňovému rozhodnutiu a stanoviska poradnej (rozkladovej) komisie pre posúdenie rozkladu proti prvostupňovému rozhodnutiu rozklad žalobcu zamietol a prvostupňové rozhodnutie potvrdil. Vo vzťahu k predloženým odborným stanoviskám P.. W. a P.. Q. uviedol, v súlade s názorom prvostupňového orgánu, že obom chýba atribút nezávislosti a nestrannosti. P.. W. pôsobí ako primár neurologického oddelenia účastníka konania, a preto prvostupňový správny orgán jeho stanovisko posudzoval ako vyjadrenie samotného účastníka konania, pričom ho plne akceptoval. Čo sa týka P.. Q., tento nie je zamestnancom účastníka konania, ale vzhľadom na komisionársku zmluvu uzatvorenú medzi účastníkom konania ako komitentom a P.. Q. ako štatutárnym zástupcom komisionára Med-centrum, s.r.o. Martin je nulita väzieb vylúčená. Konštatoval, že v súlade s odborným stanoviskom odborného konzultanta so špecializačného medicínskeho odboru vnútorné lekárstvo doc. P.. P. W., F. zo stany účastníka konania došlo k pochybeniu pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti na internej ambulancii účastníka konania, pretože nebolo uvažované diferencially diagnosticky, pacient nebol konzultovaný neurológom a diagnóza bola stanovená neskoro.

20. Správny súd zrušil prvostupňové aj rozkladové rozhodnutie žalovaného s prioritným odôvodnením, že „už správny orgán prvého stupňa mal stanoviská P.. W. a P.. Q. predložené žalobcom vyhodnotiť z hľadiska ich vecného obsahu a až pri tomto hodnotení skonštatovať, či skutočnosti a okolnosti, pre ktoré tieto dôkazy vecne vyhodnotenú neboli vôbec a ak áno, v akej miere znižujú hodnovernosť týchto dôkazov.“ .

21. Podľa § 4 ods. 3 zák. č. 576/2004 Z.z. o zdravotnej starostlivosti v znení účinnom ku dňu právoplatnosti preskúmaného rozhodnutia (27.6.2019) poskytovateľ je povinný poskytovať zdravotnú starostlivosť správne. Zdravotná starostlivosť je poskytnutá správne, ak sa vykonajú všetky zdravotné výkony na správne určenie choroby so zabezpečením včasnej a účinnej liečby s cieľom uzdravenia osoby alebo zlepšenia stavu osoby pri zohľadnení súčasných poznatkov lekárskej vedy a v súlade so štandardnými postupmi na výkon prevencie, štandardnými diagnostickými postupmi a štandardnými terapeutickými postupmi pri zohľadnení individuálneho stavu pacienta.

22. Podľa § 18 ods. 1 písm. b/ bod 1 zák. č. 581/2004 Z.z. o zdravotných poisťovniach v znení účinnom ku dňu 27.6.2019 úrad vykonáva dohľad nad poskytovaním zdravotnej starostlivosti tým, že dohliada na správne poskytovanie zdravotnej starostlivosti,40) a za podmienok ustanovených týmto zákonom (§ 50 ods. 2, 3 a 10) ukladá sankcie.

40) § 4 ods. 3 zákona č. 576/2004 Z.z. v znení zákona č. 350/2005 Z.z.

23. Podľa § 43 ods. 3 cit. zákona dohľadom na mieste sa rozumie získavanie informácií a dokumentov spravidla priamo u dohliadaného subjektu alebo od jeho zamestnancov a vyhodnocovanie takto získaných informácií a dokumentov.

24. Podľa § 43 ods. 4 cit. zákona dohľad na mieste vykonávajú zamestnanci úradu a prizvané osoby (ďalej len „osoba oprávnená na výkon dohľadu“) na základe písomného poverenia úradu. Prizvanými osobami môžu byť zamestnanci iných právnických osôb alebo iné fyzické osoby s ich súhlasom.

25. Podľa § 50 ods. 2 písm. a/ cit. zákona ak úrad pri výkone dohľadu nad poskytovaním zdravotnej starostlivosti zistí, že zdravotná starostlivosť nebola poskytnutá správne, 40) alebo ak úrad zistí porušenie povinností ustanovených v § 46 ods. 1 podľa závažnosti zistených nedostatkov a ich následkov môže uložiť poskytovateľovi zdravotnej starostlivosti pokutu (§ 64 ods. 2).

26. Podľa § 64 ods. 2 písm. b/ cit. zákona úrad môže uložiť poskytovateľovi zdravotnej starostlivosti za podmienok ustanovených v § 50 ods. 2 pokutu až do výšky 9 958 eur, ak ide o právnickú osobu.

27. Podľa § 77 ods. 1 cit. zákona na konanie a rozhodovanie úradu sa vzťahujú všeobecné predpisy o správnom konaní,⁶²⁾ ak tento zákon neustanovuje inak.

62) Zákon č. 71/1967 Zb. v znení neskorších predpisov.

28. Podľa § 3 ods. 1 Správneho poriadku správne orgány postupujú v konaní v súlade so zákonmi a inými právnymi predpismi. Sú povinné chrániť záujmy štátu a spoločnosti, práva a záujmy fyzických osôb a právnických osôb a dôsledne vyžadovať plnenie ich povinností.

29. Podľa § 32 ods. 1 Správneho poriadku správny orgán je povinný zistiť presne a úplne skutočný stav veci a za tým účelom si obstarat' potrebné podklady pre rozhodnutie. Pritom nie je viazaný len návrhmi účastníkov konania.

30. Podľa § 33 ods. 1 Správneho poriadku účastník konania a zúčastnená osoba má právo navrhovať dôkazy a ich doplnenie a klásť svedkom a znalcom otázku pri ústnom pojednávaní a miestnej ohliadke.

31. Podľa § 34 ods. 1, 2, 3, 4 Správneho poriadku na dokazovanie možno použiť všetky prostriedky, ktorými možno zistiť a objasniť skutočný stav veci a ktoré sú v súlade s právnymi predpismi. Dôkazmi sú najmä výsluch svedkov, znalecké posudky, listiny a ohliadka. Účastník konania je povinný navrhnúť na podporu svojich tvrdení dôkazy, ktoré sú mu známe. Vykonávanie dôkazov patrí správne orgánu.

32. Z citovaných zákonných ustanovení vyplýva, že povinnosťou správneho orgánu je zistiť všetky rozhodné skutočnosti bez ohľadu na to, či svedčia v prospech alebo neprospech účastníka konania. Z povinnosti správneho orgánu zistiť úplný stav veci tiež vyplýva, že správny orgán nie je viazaný návrhmi účastníkov konania na vykonanie dôkazov. Stav veci sa musí zistiť súčasne presne, to znamená, že musí čo najviac zodpovedať reálnej skutočnosti. Dôkazy, ktoré sú základom správneho rozhodnutia, musia mať taký charakter, aby nebolo možné pochybovať o ich hodnovernosti a objektívnom posúdení skutočného stavu veci. Dôkazom v konaní o posúdení správnosti poskytnutia zdravotnej starostlivosti sú predovšetkým odborné nálezy, odborné posudky, znalecké posudky a stanoviská.

33. Kasačný súd v preskúmvanej veci dospel k záveru, že správne orgány oboch stupňov postupovali v intenciách citovaných právnych noriem, vo veci zistili skutkový stav dostatočne a správne a ani konanie netrpí takou vadou, ktorá by mohla ovplyvniť zákonnosť ich rozhodnutí, preto napadnuté rozhodnutie žalovaného ani rozhodnutie prvostupňového správneho orgánu nemožno považovať za nezákonné.

34. Kasačný súd na rozdiel od krajského súdu nezistil také vady konania pred správnym orgánom, ktoré by mohli mať vplyv na zákonnosť napadnutého rozhodnutia. So záverom krajského súdu o potrebe zrušenia prvostupňového aj preskúmvaného rozhodnutia podľa § 191 ods. 1 písm. e/ SSP sa nestotožňuje a zastáva názor, že skutkový stav v danej veci bol zistený dostatočne a náležite. Tiež sa

nestotožňuje s naplnením dôvodu zrušenia podľa § 191 ods. 1 písm. g/ SSP, keďže nevzhladol vadu v konaní správneho orgánu, ktorá mohla mať vplyv na zákonnosť napadnutého rozhodnutia.

35. Žalovaný vzhľadom na potrebu odborného zistenia skutkového stavu vo veci prizval do výkonu dohľadu nad zdravotnou starostlivosťou tzv. konzultantov (§ 43 zák. o zdravotných poisťovniach), pričom zákonná úprava s takouto možnosťou výslovne počítá. Prizvanými osobami sú zamestnanci iných právnických osôb alebo iné fyzické osoby s ich súhlasom, odborne spôsobilé pre daný špecializačný odbor. V danom prípade týmito odborníkmi boli medicínsky odbor neurológia, anesteziológia a intenzívna medicína a vnútorné lekárstvo. Podľa odborných stanovísk odborníkov v týchto špecializovaných medicínskych odboroch potom žalovaný zosumarioval zistený skutkový stav, ktorý podrobne uviedol v protokole č. 1231/2017 o vykonanom dohľade na mieste zo dňa 20.8.2018, ktorý bol podpísaný vedúcim skupiny vykonávajúcej dohľad. Súčasťou protokolu boli aj zistené nedostatky pri výkone dohľadu a záver, že zdravotná starostlivosť poskytnutá dotknutému pacientovi dohľadaným subjektom nebola poskytnutá v súlade s § 4 ods. 3 zákona č. 576/2004 Z.z.. Konkrétne boli zistené nedostatky pri vyšetreniach pacienta v internej príjmovej ambulancii ústavnej pohotovostnej služby žalobcu. Nedostatky pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti následne v období od 5.10.2017 až do úmrtia pacienta G. L. dňa XX.XX.XXXX na neurologickom oddelení žalobcu zistené neboli. Z obsahu protokolu je zrejmé, že žalovaný vychádzal aj z odborného stanoviska neurológa prof. P. F. O., F., ktorý posudzoval poskytnutú zdravotnú starostlivosť dotknutému pacientovi z neurologického hľadiska, pričom v tejto oblasti pochybenie neboli zistené. Pochybenie bolo zistené pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti na internej ambulancii účastníka konania. Protokol pri posúdení poskytovaní zdravotnej starostlivosti v oblasti internej medicíny vychádzal z odborného stanoviska konzultanta zo špecializovaného medicínskeho odboru vnútorné lekárstvo doc. P. P. W.. Protokol pri zistení skutkového stavu vychádzal zo stanovísk všetkých konzultantov.

36. Pokiaľ správny súd videl nedostatok zistenia skutkového stavu v tom, že žalovaný vecne, teda z odborného hľadiska nevyhodnotil žalobcom predložené vyjadrenia P. W. a P. Q., s týmto sa kasačný súd nestotožnil. Podľa § 34 ods. 1 Správneho poriadku na dokazovanie je možné použiť všetky prostriedky, ktorými možno zistiť a objasniť skutočný stav vecí a ktoré sú v súlade s právnymi predpismi. Podľa § 34 ods. 5 Správneho poriadku, správny orgán hodnotí dôkazy podľa svojej úvahy a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti. Ak je už pri predložení dôkazu zjavné, že navrhovaný dôkaz nie je hodnoverný, ale je pochybný, najmä kvôli prameňu, z ktorého pochádza, nie je možné ho vecne vyhodnotiť. Nepochybne podstatným kritériom pre posúdenie hodnovernosti dôkazu je vzťah osoby, ktorá dôkaz podáva, k účastníkovi a k prejednávanej veci.

37. V danom prípade bolo nesporné, že P. H. W. je primárom neurologického oddelenia žalobcu, na ktoré oddelenie bol dotknutý pacient G. L. dňa X.XX.XXXX prijatý a tam liečený. Z tejto pozície uvedená fyzická osoba, hoci je odborník v špecializovanom medicínskom odbore neurológia, nemôže byť považovaný za osobu, ktorá by v danom prípade mohla podať objektívne odborné vyjadrenie. Jednak tento lekár vykonáva závislú činnosť (pracovný pomer) pre žalobcu a jednak má vzťah aj k predmetu konania, keďže dotknutému pacientovi bola poskytovaná zdravotná starostlivosť práve na oddelení, v ktorom vykonáva funkciu primára. Čo sa týka P. X. Q., nebolo sporné, že tento ako štatutárny zástupca spoločnosti MED-CENTRUM, s.r.o. vykonáva ústavnú pohotovostnú službu v internej príjmovej ambulancii žalobcu, s ktorým má za týmto účelom spoločnosť, ktorej je P. Q. štatutárnym orgánom, uzavretú komisionársku zmluvu. Tiež nebolo sporné, že práve v tejto internej príjmovej ambulancii ústavnej pohotovostnej služby došlo dňa 4.10.2017 k poskytnutiu nesprávnej zdravotnej starostlivosti dotknutému pacientovi. P. Q. má teda nepochybne taktiež pomer ku konkrétnej prejednávanej veci, už len vzhľadom na poskytovanie zdravotnej starostlivosti v totožnej internej príjmovej ambulancii, kde bola zdravotná starostlivosť poskytnutá aj dotknutému pacientovi. Pritom je bezpredmetné, či zmluvný vzťah medzi P. Q. a žalobcom bol iniciovaný žalobcom alebo týmto lekárom, resp. ktorý subjekt potrebuje spoluprácu viac (ako to načrtáva žalobca vo vyjadrení ku kasačnej sťažnosti). Pokiaľ teda autorov predložených odborných vyjadrení nie je možné vyhodnotiť ako objektívne a spoľahlivé pramene týchto dôkazov, potom nebolo možné vyhodnotiť tieto dôkazy ani po vecnej stránke, teda vyhodnotiť ich tvrdenia o správnosti poskytnutej zdravotnej starostlivosti. V danom prípade správne orgány vyhodnotili, že uvedené dôkazy sú pochybné najmä kvôli prameňu,

z ktorého pochádzajú a preto na ne po vecnej stránke neprihliadli. Tento postup kasačný súd považuje za súladný so zákonom.

38. Kasačný súd sa nestotožnil ani s dôvodom zrušenia preskúmaného rozhodnutia, že neboli dostatočným spôsobom vyhodnotené odborné stanoviská odborníkov v špecializovaných medicínskych oblastiach. Ako bolo vyššie uvedené, všetky odborné

stanoviská boli zapracované do protokolu o vykonanom dohľade na mieste zo dňa 20.8.2018, a to do časti Zistené skutočnosti pri výkone dohľadu. Skutkový stav uvedený v protokole o vykonanom dohľade bol zistený zo všetkých odborných vyjadrení prizvaných konzultantov, a teda aj prof. P. F. O., F. z odboru neurológia a P., F. z odboru anesteziológia a intenzívna medicína. Práve tá skutočnosť, že títo konzultanti nezistili pochybenia pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti v oblasti neurológie a anesteziológie a intenzívnej medicíny, viedla k tomu, že skutková podstata nesprávneho poskytnutia zdravotnej starostlivosti v týchto oblastiach nebola naplnená. E. stanovisko F. F. O., F., teda nebolo znegované, ako to tvrdí žalobca v žalobe, pričom samotný žalobca neuvádza, ktoré konkrétne závery tohto konzultanta v oblasti neurológie by boli v rozpore s odborným záverom T. W. ako prizvaného konzultanta v oblasti internej medicíny.

39. Žalobca na preukázanie jeho tvrdenia o správnom poskytnutí zdravotnej starostlivosti, resp. o nesprávnom odbornom závere konzultanta T. W., ktoré popieralo skutkový stav zistený správnym orgánom, mal povinnosť sám predložiť dôkazy (§ 34 ods. 3 Správneho poriadku). Predložil však len dôkazy vychádzajúce zo zdrojov, ktoré sa ukázali ako nehodnoverné a preto na takéto dôkazy nebolo možné prihliadnuť. Iné dôkazy na preukázanie svojich tvrdení nepredložil, a preto kasačný súd má za to, že skutkový stav bol zistený riadne v súlade s § 32 ods. 1 Správneho poriadku.

40. V súhrne je možné konštatovať, že v administratívnom konaní bol skutkový stav zistený dostatočne, pričom v danej veci ide o odborné právne otázky, pri ktorých je úrad ako orgán dohľadu kompetentný v rámci správnej úvahy vysloviť svoj odborný právny názor, ktorý v danej veci bol vyslovený jednoznačne a nebol žiadnymi relevantnými dôkazmi spochybnený. Nebolo zistené ani také podstatné porušenie ustanovení o konaní pred žalovaným, ktoré mohlo mať za následok vydanie nezákonného rozhodnutia. Nebol preto dôvod na zrušenie preskúmaného rozhodnutia žalovaného a prvostupňového správneho orgánu zo strany správneho súdu. Kasačný súd z toho dôvodu rozsudok krajského súdu podľa § 462 ods. 1 SSP zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. V ďalšom konaní je správny súd viazaný právnym názorom kasačného súdu.

41. V novom rozhodnutí rozhodne správny súd aj o náhrade trov kasačného konania (§ 467 ods. 3 SSP).

42. Tento rozsudok bol prijatý pomerom hlasov 3:0.

Poučenie :

Proti tomuto rozsudku n i e j e prípustný opravný prostriedok.

